

Baserritar izukaitza

Orain barri, agure aberats bat bizi zan Otxandion, gabero-gabero bere baserritik kalera tapa-tapa etorten zana. Ango taberna-zulo batean, kartetan luzaro egin, kopatxo ta kapia artu, ta bere pipatza-rrari putz eta putz eragiñik, goizaldeko ordu illunetan abiatzen zan, erri-ondoan egoan bere baserrirantz.

Ta bere andrea kezkatan. Zer gerta ete leikion kezkatan beti. Senarrari bere oitura txar ori kendu bear eikiola ta, asmatan jarri geure atso urduria. Erriko mutillen izen batzu etorri yakozan bere burura, baita, ea susto on bat bere senarrari emoteko prest egozan, eurai itaundu be...

Eta gazteak, baietz!

Ba etorren, urrengo gabaz, geure agurea betiko lez bere purutzar-rrari putz eta putz. Eta kanposantu aurretik igarotzean, andik baitzan bere etxerako bidea, or ikusten ditu aren ormaren gañean, izaraz jantzitako bi izaki zuri, euren egal zabalak batera ta bestera astinduaz.

—To...! Purgatorioko arimak...!

Ez bildurtu alan be agure zarra... Ta arien ondora astiro-astiro joanik, makilla goratu, ta euren

gonapeetan sartzen dautse, berko praka illunak agertu-erazoz. Zuriz jantzitako mutillak, duan, moxoluen antzeko «ua-uzaratak aiara, ta uxatzen dabe, eurenk nai orduko, geure agurea sarta.

Etxera joan da, bere andrear—Purgatorioko arimak ikus yoadazan.

—Nun?

—Kanposantuko orma-gañetan

—Gogorra dok, ba, ori!

—Bai, gogorregia!

—Ta, baiez igarri, zer iñoen?

—Ezetz?

—Ba, kalera gabero joateko oitura txar ori kenduteko!

—Ez, bada!

—«Ua-ua» kako deadarra egin daustadatan bakarrik.

—Zuriz jantziritako izakiak bayozan, parte onakoak ziran.

—Eta, baltzazkoak, ba-yozanan?

—Parte txarrekoak!

—Ba, neure oriek, ez yozanan ez bateko ta ez bestekorik.

—Nolakoak, ba, beraz?

—Alderdi bat baltz eta bestea zurikoa eben neure arima oriek!

—Arritzekoa dok, bada, ori!

—Naiko arritzekoa bai! Oingo pika antzeko arima oriek, neuri amarru oker bat egiteko asmotan ebillen pika-ruak ziran.